

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 13.04.2022

Ali Haydar HAKVERDİ
CHP Ankara Milletvekili

28 Temmuz 2021 tarihinde başlayan orman yangınları, başta Ege olmak üzere Marmara, Batı Karadeniz ve Güneydoğu Anadolu bölgelerinde farklı noktalarda görülmüştür. Gerekli önlemler zamanında alınmadığı için yaz aylarında başlayan yangınlar, yetersiz yangın söndürme uçakları ve ekipman nedeni ile 250 bin futbol arazisi büyüklüğündeki, yani 118 bin 415 hektar ormanlık alanımız zarar görmüş ya da kül olmuştur. Hükümet 3 yıldır yaptığı yangın söndürme uçağı kiralama ihalesinde yazmış oldukları şartnameler nedeni ile Türk Hava Kurumu (THK) kurumuna ait yangın söndürme uçakları âtil vaziyette 3 yıldır hangarda çürümeye terkedilmiştir.

Geçtiğimiz aralık ayında açıklamada bulunan THK Kayyum Heyeti Başkanı Abdullah Kaya, “6 uçaktan 4’ü için TUSAŞ’ la anlaşmaya vardıklarını, imzalanan sözleşme gereği TUSAŞ’ın 4 uçağın revizyon malzemelerinin tedarikini ücretsiz olarak yapmaya başladığını, THK olarak yangın sezonuna yetiştirmek üzere 4 uçağın hazırlanacağını, 6 uçaktan geriye kalan 2 yangın söndürme uçağı için 2,5 milyon dolar gibi bir paraya ihtiyaç olduğunu, bunun da karşılandığı takdirde, 6 uçağın da yangın söndürme sezonuna hazır hale geleceğini” dile getirmişti.

Ancak Savunma Sanayi Başkanlığı tarafından 29 Mart’ta çıkılan ihalede, “Proje kapsamında 20 adet 2-4 ton tank kapasiteli (yeni veya üretim tarihinin üzerinden en fazla 3 (üç) yıl geçmiş ve 600 (altı yüz) saatin altında uçuş saati olan) uçaklar tedarik edilecektir.” şartı eklenmiş ve 4 Nisan 2022 tarihinde çıkılan ayrı bir ihalede ise, “asgari 5 ton tank kapasiteli amfibik ve/veya asgari 8 ton tank kapasiteli Tanker Uçak” kiralama ihalesi yapılmıştır.

THK, yapılan ihalelere eklenen şartlar nedeni ile girememiştir. Geçtiğimiz yıl da aynı senaryo neticesinde yangın söndürme uçaklarının kiralınması için toplamda 1 milyar 206 milyon TL (yani yaklaşık 134 milyon dolar) ödenmiştir. Kiralama için ödenen bu tutar ile THK’na ait uçakların modernizasyonu için gerekli olan para ile (4 Milyon Dolar) neredeyse 33 kere modernize edilebilirdi. Yine aynı para ile en iyi uçaklardan 5 tane, orta halli uçaklardan ise 10 tane satın alınabiliyordu. Vatandaşlarımızın vergileri ile alınan ve THK envanterine eklenen yangın söndürme uçaklarımız, adeta hangarlarda çürümeye terk

edilmiş bir vaziyettedir. Geçtiğimiz yıl çıkan yangınlarda THK'na ait uçakların büyük bir öneme sahip olduğu kamuoyunca anlaşılmasına rağmen; yapılan bu ihalenin şartları ile iktidarın devlete ait olan uçakların hangarlarda çürümeye terk edilmesinde ısrarcı olduğu görülmektedir.

Bu çerçevede;

- 1- Yapılan ihalelere kaç firma katılmıştır? İhalelere katılım sağlayan firmaların kaçısı Türk sermayeli, kaçısı yabancı sermayelidir?
- 2- TUSAŞ tarafından ücretsiz olarak modernize edilen ve uçmaya hazır hale getirilen THK'na ait uçaklarımızın kullanılmamasının nedeni nedir?
- 3- THK'na ait uçaklarının bakımının yapılmamasının nedeni nedir? THK filosu hangi gerekçe ile genişletilmemektedir?
- 4- THK'na ait yangın söndürme uçaklarının kapasitesinin 4.9 ton olarak bilinmesine rağmen; iki ihalede de 4 ve 5 ton aralığının ihale dışı bırakılmasının nedeni nedir?
- 5- Devletimizin kendi uçaklarını yapılacak yatırımlarla yangın söndürme çalışmalarına hazırlamak yerine, bu uçakların atıl tutularak yüksek fiyatlarla kiralama yoluna gidilmesi yanlışından dönülmesi ve ihaledeki şartların THK bünyesinde bulunan uçakları da kapsayacak yeni bir şekilde düzenlenmesini düşünüyor musunuz?